

ВІДГУК

офіційного опонента, доктора медичних наук, провідного наукового співробітника відділу малоінвазивної хірургії ДНУ «Центр інноваційних технологій охорони здоров'я» ДУС

Литвак Олени Олегівни на дисертаційну роботу

Супрунюк Катерини Вікторівни

«Диференційований підхід до ведення вагітності та розродження жінок з лейоміомою матки», поданої до разової спеціалізованої вченої ради ДФ 26.613.275 при Національному університеті охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина» (наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»)

Науковий керівник: доктор медичних наук, професор кафедри акушерства і гінекології Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика Голяновський Олег Володимирович.

1.Актуальність обраної теми дисертації

Проблема ведення вагітності у жінок з лейоміомою матки залишається актуальною в сучасному акушерстві, оскільки частота даної патології у популяції жінок репродуктивного віку є стабільно високою. Зміна соціальних та демографічних пріоритетів, зростання віку настання першої вагітності та активне застосування допоміжних репродуктивних технологій призвели до збільшення кількості вагітностей, що перебігають на тлі лейоміоми матки.

Клінічне значення цієї проблеми визначається не лише частотою патології, а й спектром можливих ускладнень. Лейоміоматозні вузли можуть впливати на локалізацію плаценти, особливості скоротливої функції матки та перебіг пологів. У таких пацієнток частіше спостерігаються порушення пологової діяльності, потреба в оперативному розродженні, а також підвищений ризик післяпологових кровотеч.

У щоденній клінічній практиці лікар стикається з необхідністю індивідуалізації акушерської тактики залежно від типу, розмірів і локалізації лейоміоматозних вузлів. Разом з тим чіткі критерії вибору способу розродження, прогнозування ускладнень та визначення безпечності виконання міомектомії під час кесаревого розтину залишаються недостатньо систематизованими.

У цьому контексті дослідження, спрямоване на формування диференційованого підходу до ведення вагітності та вибору способу розродження у жінок з лейоміомою матки, має безпосереднє практичне значення. Отримані результати сприятимуть зниженню частоти акушерських ускладнень та оптимізації хірургічної тактики, що визначає актуальність та наукову цінність представленої дисертаційної роботи.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертаційна робота Супрунюк К.В. виконана відповідно до плану наукової діяльності кафедри акушерства та гінекології №1 НУОЗ України імені П.Л. Шупика та є складовою частиною науково-дослідної теми «Прогнозування, профілактика і терапія акушерсько-гінекологічної патології на основі впровадження інноваційних технологій» (№ держреєстрації 0122U002407).

Здобувачка є співвиконавцем даної НДР, що підтверджує включення результатів дисертаційної роботи до загального комплексу наукових досліджень кафедри та їх відповідність затвердженим науковим програмам.

3. Оцінка наукового рівня дисертаційної роботи та її структурної побудови

Дисертаційна робота Супрунюк Катерини Вікторівни відзначається чіткою композиційною побудовою та логічною послідовністю викладу матеріалу. Авторкою витримано класичну структуру наукового дослідження — від обґрунтування актуальності проблеми та аналізу сучасних даних до

представлення власних результатів, їх обговорення та формулювання практичних рекомендацій.

Робота викладена на 168 сторінках, містить вступ, огляд літератури, розділ матеріалів і методів, чотири розділи власних досліджень, аналіз та узагальнення результатів, висновки, практичні рекомендації та додатки. Дисертація ілюстрована 24 таблицями та 22 рисунками. Список літератури налічує 217 джерел, що свідчить про ґрунтовне опрацювання сучасних, зокрема міжнародних, наукових публікацій. Оформлення роботи відповідає чинним нормативним вимогам.

У першому розділі представлено сучасний стан проблеми ведення вагітності у жінок із лейоміомою матки, проаналізовано вплив локалізації, розмірів та кількості вузлів на перебіг гестації, ризики плацентацийних порушень, акушерських кровотеч та вибір методу розродження. Особливу увагу приділено клінічним аспектам кесаревого розтину та профілактиці інтраопераційної крововтрати. Розділ має аналітичний характер і логічно обґрунтовує необхідність проведення власного дослідження.

У другому розділі чітко описано дизайн дослідження, критерії формування груп, методи клінічного, ультразвукового, лабораторного та гормонального моніторингу. Представлено удосконалену техніку кесаревого розтину з елементами профілактики крововтрати. Статистичний аналіз виконано із застосуванням сучасних методів, що забезпечує достовірність результатів.

У третьому розділі наведено результати ретроспективного аналізу 1684 вагітностей, що дозволило визначити частоту лейоміоми матки (3,7%) та її вплив на перебіг вагітності й пологів. Показано достовірне підвищення частоти кесаревого розтину (OR 4,7; 95% CI 3,8–5,8), післяпологових кровотеч, тазового передлежання та ускладнень плацентазії. Виокремлено клінічно значущі фактори ризику: вузли >5 см, множинна та підслизова локалізація. Представлені дані ультразвукової динаміки та судинних змін мають практичне значення для стратифікації ризику.

Четвертий розділ містить результати проспективного етапу (111 вагітних з ЛМ та 50 — без ЛМ). Продемонстровано зіставність груп і визначено гормональні маркери ризику у II триместрі (зміни рівнів естрадіолу, прогестерону, ХГЛ), а також високу поширеність залізодефіцитних станів. Обґрунтовано доцільність інтеграції принципів Patient Blood Management у ведення вагітних із ЛМ.

У п'ятому розділі запропоновано диференційований алгоритм антенатального ведення та оперативного розродження (FIGO 3–6), спрямований на профілактику плацентарних і геморагічних ускладнень, із застосуванням сучасних методів керованого гемостазу під час кесаревого розтину.

Шостий розділ демонструє ефективність розробленої тактики: зменшення загрози передчасних пологів у 1,8 разів, слабкості пологової діяльності та дистресу плода у 2 рази, частоти кесаревого розтину в 1,3 рази, а також знизити об'єм ППК у 1,5 рази відносно групи порівняння.

Розділ аналізу та узагальнення результатів має завершальний характер, містить критичне зіставлення отриманих даних із сучасними науковими джерелами. Висновки та практичні рекомендації є логічними, обґрунтованими та відповідають поставленим завданням дослідження.

У цілому зміст дисертації свідчить про високий науковий рівень виконання роботи, її цілісність та практичну значущість.

4. Повнота викладу наукових положень, висновків та рекомендацій у наукових публікаціях

Результати дисертаційної роботи Супрунук К.В. достатньою мірою висвітлені в наукових публікаціях за темою дослідження. Здобувачкою опубліковано 8 статей у фахових наукових виданнях України категорії «Б», рекомендованих МОН України. Крім того, опубліковано 3 тези доповідей у матеріалах науково-практичних конференцій.

У наукових працях відображено основні положення дисертації, зокрема результати клінічного аналізу перебігу вагітності у жінок з лейоміомою матки,

встановлення прогностичних факторів розвитку акушерських ускладнень, обґрунтування алгоритму ведення вагітності та оптимізації тактики оперативного розродження. Публікації логічно охоплюють ключові етапи дослідження та підтверджують самостійність наукової роботи.

Основні результати дослідження були представлені на всеукраїнських та міжнародних наукових форумах, зокрема на пленумі ГО «Асоціація акушерів-гінекологів України», конференції «Акушерство, гінекологія, репродуктологія: сьогодні та перспективи» (м. Ужгород, 2023 р.), а також на конференціях «YOUNG SCIENCE 4.0» (м. Київ, 2022 р.) та «YOUNG SCIENCE 5.0» (м. Київ, 2024 р.).

Таким чином, повнота викладу результатів дисертаційного дослідження у наукових публікаціях є достатньою та відповідає чинним вимогам щодо апробації наукових результатів.

5. Новизна дослідження та одержаних результатів

Проведене дисертаційне дослідження дозволило сформулювати новий практично орієнтований підхід до ведення вагітності у жінок з лейоміомою матки.

Розроблено та клінічно апробовано диференційований алгоритм ведення вагітності та пологів з урахуванням типу, локалізації та розмірів лейоміоматозних вузлів.

Уперше визначено комплекс ранніх прогностичних критеріїв ускладненого перебігу гестації, що включає гормональні показники II триместру та ознаки порушення функціонального стану фетоплацентарного комплексу.

На підставі отриманих результатів розроблено:

- оптимізовану методику кесаревого розтину при лейоміомі матки типів 3–6 за FIGO;
- комплекс лікувально-профілактичних заходів, спрямованих на профілактику залізодефіцитної анемії;
- алгоритм комбінованого хірургічного та медикаментозного гемостазу.

Продемонстровано клінічну ефективність удосконаленого підходу щодо зниження об'єму крововтрати та частоти післяпологових ускладнень.

6. Теоретичне значення результатів дослідження

Матеріали дисертації суттєво доповнюють сучасні знання щодо впливу лейоміоми матки на перебіг гестаційного процесу. Доведено, що характеристика лейоміоматозних вузлів визначає не лише вибір способу розродження, але й особливості формування плацентарної дисфункції, гемодинамічних змін та гормональної адаптації вагітності.

Систематизація отриманих клініко-лабораторних показників дозволила сформуванню концепцію поетапної оцінки гестаційного ризику у цієї категорії пацієнток.

Результати дослідження мають теоретичне значення для розвитку доказової бази органозберігаючої тактики в акушерстві.

7. Практичне значення результатів дослідження

Практична цінність роботи полягає у впровадженні диференційованої тактики ведення вагітності та розродження жінок з лейоміомою матки.

Зокрема:

- обґрунтовано доцільність індивідуалізації способу розродження залежно від типу та локалізації вузлів;
- доведено клінічну ефективність профілактичної корекції анемії та застосування комбінованого гемостазу при кесаревому розтині;
- оптимізовано алгоритм ведення післяопераційного періоду з метою зменшення частоти гнійно-запальних ускладнень та прискорення інволюції матки;
- запропоновані рекомендації можуть бути використані у підготовці лікарів-акушерів-гінекологів та впроваджені в освітній процес.

Отримані результати мають прикладний характер і спрямовані на підвищення безпеки матері та плода.

8. Ступінь обґрунтованості та достовірності положень, висновків і рекомендацій

Дисертаційне дослідження виконано відповідно до чітко сформульованої мети та послідовно реалізованих завдань. Дизайн клінічного дослідження є логічно побудованим, групи спостереження сформовані коректно, що забезпечило можливість об'єктивної оцінки впливу лейоміоми матки на перебіг вагітності та результати розродження.

Застосовані клінічні, лабораторні та інструментальні методи відповідають сучасним стандартам і є достатньо інформативними для досягнення поставленої мети. Статистична обробка виконана з використанням адекватних критеріїв оцінки достовірності, що забезпечує надійність отриманих результатів.

Узагальнення матеріалу здійснено послідовно, з чітким співставленням результатів із даними літератури. Сформульовані положення та практичні рекомендації підтверджені фактичним матеріалом, наведеними у роботі таблицями та графічними ілюстраціями.

Висновки дисертації є конкретними, логічними та відображають вирішення поставлених завдань. Ступінь обґрунтованості отриманих результатів дозволяє вважати їх достовірними та такими, що мають практичну цінність для клінічної акушерської практики.

9. Відомості щодо дотримання принципів академічної доброчесності

Дисертаційна робота Супрунюк К.В. виконана з дотриманням норм академічної доброчесності. Використані в роботі наукові джерела наведені з відповідними посиланнями, що забезпечує коректність цитування та прозорість наукового викладу.

Зміст дисертації є логічно завершеним і відповідає заявленій темі дослідження. Текст роботи не містить ознак недобросовісних запозичень або інших форм порушення академічної етики. Отримані результати є оригінальними, базуються на власних клінічних спостереженнях і статистичному аналізі.

Підстав для сумнівів щодо дотримання здобувачкою принципів академічної доброчесності не встановлено.

10. Зауваження та побажання щодо роботи

Дисертаційна робота Супрунюк Катерини Вікторівни «Диференційований підхід до ведення вагітності та розродження жінок з лейоміомою матки» виконана у відповідності до сучасних методологічних вимог, дослідження проведені з використанням сучасних інформативних методик, що дозволило зробити обґрунтовані висновки та практичні рекомендації.

Зауважень принципового характеру немає. Серед несуттєвих недоліків можна виділити наступні:

1. Розділи власних досліджень дещо перевантажені таблицями.
2. У тексті є окремі стилістичні і друкарські помилки.

Зазначені зауваження не знижують загальної позитивної оцінки дисертації та наукової і практичної значущості роботи в цілому.

У порядку дискусії бажано почути відповідь на кілька питань:

1. Яке значення мала інтеграція принципів Patient Blood Management у веденні вагітних із ЛМ?
2. Чи є виправданим проведення консервативної міомектомії під час кесаревого розтину з огляду на ризик масивної кровотечі?

Висновок

Дисертаційна робота Супрунюк Катерини Вікторівни «Диференційований підхід до ведення вагітності та розродження у жінок з лейоміомою матки», подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина» (наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»), присвячена актуальній проблемі сучасного акушерства та гінекології — оптимізації тактики ведення вагітності, вибору методу розродження та профілактики геморагічних ускладнень у пацієнток із лейоміомою матки.

Робота є завершеним самостійним науковим дослідженням, у якому отримано нові науково обґрунтовані результати, що розв'язують важливе науково-практичне завдання — підвищення безпеки вагітності та пологів у жінок із лейоміомою матки на підставі комплексного аналізу клініко-анамнестичних, ультразвукових, гемодинамічних та лабораторних показників, а також впровадження диференційованого алгоритму ведення, розродження та принципів Patient Blood Management з метою зниження частоти акушерських та післяпологових кровотеч.

Отримані авторкою результати відзначаються науковою новизною, теоретичним обґрунтуванням та практичною спрямованістю. Висновки є логічними, достовірними, базуються на достатньому клінічному матеріалі, сучасних методах статистичного аналізу та відповідають поставленим завданням дослідження. Практичні рекомендації мають прикладне значення та можуть бути впроваджені у клінічну практику закладів охорони здоров'я.

За актуальністю обраної теми, обсягом проведених досліджень, рівнем наукової новизни, теоретичною та практичною цінністю отриманих результатів, обґрунтованістю положень і висновків, а також з урахуванням особистого внеску здобувачки, дисертаційна робота Супрунюк Катерини Вікторівни повністю відповідає вимогам пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44, а також наказу МОН України від 12.01.2017 № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації».

Авторка дисертаційної роботи — Супрунюк Катерина Вікторівна — заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 «Медицина» (наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»).

Офіційний опонент:

провідний науковий співробітник
відділу малоінвазивної хірургії
Державної наукової установи
«Центр інноваційних технологій охорони здоров'я»
Державного управління справами
доктор медичних наук
старший науковий співробітник

Литвак О. О.

*Литвак О.О. Завбушко
ст. інспектор з кадрів*

Бенаревен Т.